

Tomasz Skorupka, Ewa Wielosz-Skorupka

Wargowo, st. 4, gm. Oborniki, woj.
poznańskie, AZP 49-26/47

Informator Archeologiczny : badania 30, 193-194

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Odsłonięto i wyeksplorowano 4 obiekty archeologiczne (nr 9-12). Obiekt 9/96 był naturalną jamą o wymiarach 5,6 x 4,8 m, wypełnioną różnymi materiałami naturalnymi i kulturowymi, w tym niezbyt licznymi prahistorycznymi, które spłynęły z wyższych partii stanowiska. Obiekt nr 10/96 miał kształt nieregularnego czworokąta o wymiarach 4,3 x 3 m i głębokości 0,4 m. Jego ścianki boczne i dno wypełniała ciemnobrunatna próchnica, wewnątrz natomiast – jasna glina o charakterze calcowym. Przy narożniku południowo-zachodnim znajdował się dołek posłupowy o średnicy 14 cm. W ciemnej, próchniczej części wypełnienia znaleziono przepalone kości ludzkie. Materiał ceramiczny występował głównie w części dennej obiektu i miał cechy typowe dla grupy tynieckiej kultury przeworskiej. Obiekt nr 11/96 o wymiarach 3,2 x 2,6 m i głębokości 30 cm miał gruszkowaty zarys – prawdopodobnie jest to dolna część jamy kultury łużyckiej. Obiekt nr 12/96 o wymiarach 4,1 x 2,5 m i głębokości około 40 cm był naziemnym budynkiem z wczesnego średniowiecza, o słupowej konstrukcji i plecionkowych ścianach.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Tarnowie. Wyniki badań zostaną opublikowane prawdopodobnie w „Roczniku Tarnowskim”.

Badania nie będą kontynuowane.

Trzepnica Kolonia, st. 8,
gm. Łęki Szlacheckie,
woj. piotrkowskie

patrz: środkowa i późna epoka brązu

Turzno, st. 9,
gm. Łysomice, woj. toruńskie

patrz: wczesne średniowiecze

WALKÓW-KURNICA, st. 1,
gm. Osiaków i Komornica,
woj. sieradzkie,
AZP 75-45/- i 76-45/-

- osada kultury przeworskiej (młodszy okres wpływów rzymskich, fazy C₁-D)
- osada wczesnośredniowieczna (XI-XII w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 1 do 30 sierpnia przez mgr. Bogusława Abramka (Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano 4120 m² sondażowo i 570 m² szczegółowo.

Odkryto 2 chaty słupowe o powierzchni 10,5 i 13,5 m², 26 palenisk, 5 jam garbarskich, 20 jam i różnych dołków, 3 jamy wczesnośredniowieczne (XI-XII w.), magazyn lasowanego wapna, 5 skupisk przepalonych kamieni oraz szątkowo zachowaną warstwę kulturową w kilku wykopach. Materiał zabytkowy obejmuje: 975 ułamków naczyń ręcznie lepionych (w tym kilka naczyń zasobowych), 200 ułamków cienkościennych naczyń toczonych, srebrny denar Trajana, sierp, dużą łyżkę żelazną, szpilę brązową, 2 siekiery, żelazną sprzączkę z jednostronnie zgrubionym kabląkiem, szklane kółko, fragmenty licznych przedmiotów metalowych, przęśliki, ciężarki tkackie, oselki, uszkodzony grzebień kościany trójwarstwowy oraz obfity materiał kostny. W ceramice ręcznie lepionej widoczne są nawiązania do typu praskiego.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Ziemi Wieluńskiej w Wieluniu. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Sieradzkim Roczniku Muzealnym”.

Badania będą kontynuowane.

WARGOWO, st. 4,
gm. Oborniki,
woj. poznańskie,
AZP 49-26/47

- ślady osadnictwa neolitycznego
- osada kultury łużyckiej (środkowa epoka brązu – wczesna epoka żelaza)
- osada kultury przeworskiej (młodszy okres wpływów rzymskich, fazy C₂-C₃)

Ratownicze badania wykopaliskowe na trasie gazociągu tranzytowego Rosja-Niemcy, przeprowadzone w dniach od 6 do 31 maja przez mgr. Tomasza Skorupkę (Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, Poznańskie Towarzystwo Prehistoryczne) przy współpracy mgr Ewy Wieleń-Skorupki. Finansowane przez EuRoPol Gaz SA. Pierwszy sezon badań. Wytyczono wykop o długości 150 m i szerokości 13 m, przebadano powierzchnię 1950 m².

Odsłonięto 25 obiektów z różnych okresów. Z osadnictwem neolitycznym możemy łączyć wyłącznie materiał luźny w postaci wyrobów i półfabrykatów krzemieniowych. Zarejestrowano 5 obiektów wziemnych, które można wiązać z osadnictwem kultury łużyckiej. Były to wyłącznie jamy o charakterze gospodarczym, skupione na niewielkiej przestrzeni. Z obiektów tych pozyskano fragmenty ceramiki oraz kości zwierzęce. Odkryto 20 obiektów, które zaklasyfikowano do kultury przeworskiej późnego okresu wpływów rzymskich: 11 jam, 5 palenisk, 3 po-

chówki psów i skupisko ceramiki, bez możliwości wyodrębnienia obiektu. Obiekty były rozproszone. Pozyskano z nich nieliczny materiał ceramiczny, kości zwierzęce, polepę oraz oselkę kamienną. W jednej z jam znaleziono fragmenty glinianego naczynia zasobowego typu „Krausegefässe”. Do najciekawszych obiektów należy zaliczyć pochówki psów, w tym jeden zachowany kompletnie. Odkryte materiały pozwalają datować osadę na fazę C₂-C₃ późnego okresu wpływów rzymskich. Ponadto z warstw mechanicznych pozyskano sztyło kościane, krążek gliniany, 2 fragmenty bliżej nieokreślonych przedmiotów brązowych, paciorek bursztynowy oraz żelazny grot strzały.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym w Poznaniu. Badania będą najprawdopodobniej kontynuowane podczas budowy drugiej nitki gazociągu.

WAWRZYSZEW, st. III,
gm. Błonie,
woj. warszawskie,
AZP 57-62/14

- ślady osadnictwa neolitycznego
- osada z młodszego okresu przedrzymskiego i okresu wpływów rzymskich

Ratownicze badania wykopaliskowe i nadzory archeologiczne w związku z budową sieci wodno-kanalizacyjnej, przeprowadzone przez mgr. Witolda Migala. Inwestor: Urząd Miasta i Gminy Błonie.

Stanowisko zostało odkryte w 1968 r. i zweryfikowane w 1985 r. przez Stefana Woydę. W sezonie 1996 przy wschodniej krawędzi zabudowań Czesława Patyka wytyczono do badań pas 2 x 46 m, po osi północ-południe.

Warstwa kulturowa o miąższości od 5 do 25-30 cm koncentrowała się głównie pomiędzy 30. a 46. metrem od południowej krawędzi wykopu, w metrach 1-3 zachowała się śladowo, a od strony północ-południe wyraźnie się rozmywała (jej grubość nie przekraczała 5 cm). Wystąpiły w niej nieliczne fragmenty ceramiki i pojedyncze drobne żuźle. W trakcie nadzorów archeologicznych nad pracami ziemnymi zlokalizowano ślady warstwy kulturowej w rejonie wkopu wodno-kanalizacyjnego w północno-wschodniej części (od zabudowań Cz. Patyka), na pozostałych odcinkach nie natrafiono ani na obiekty, ani na warstwę kulturową.

Materiały przechowywane są w Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego w Pruszkowie.

Wąsosz, st. 9,
gm. Złotów, woj. pilskie

patrz: wczesna epoka żelaza

WIELICZKA, st. 11,
gm. loco,
woj. krakowskie,
AZP 104-57/11

- ślady osadnictwa neolitycznego
- osada kultury puchowskiej i grupy tynieckiej kultury przeworskiej (starszy i młodszy okres wpływów rzymskich)
- osada wczesno- i późnośredniowieczna
- osada nowożytna

Szerokoprzestrzenne stacjonarne badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 3 do 28 czerwca przez mgr. Kazimierza Regulę (Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka). Finansowane przez Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka. Dwudziesty drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 175 m².

Stwierdzono następującą stratygrafę: warstwa 1 – humus (0-20-30 cm), warstwa 2 – kulturowa (40-70 cm), warstwa 3 – gliniasty calec. Badana osada mieszkalno-produkcyjna była wielokulturowa. Z okresu wpływów rzymskich odkryto: 9 palenisk (otwartych i o konstrukcji rusztowej), 5 skupisk polepy, 2 skupiska kamieni, rowek biegnący po linii wschód-zachód i 11 śladów po jamach słupowych. Dokończono eksploracji 2 obiektów z późnego okresu wpływów rzymskich (koniec II-III w.): dużej, kolistej ziemianki (obiekt 10/93-94), ze szczątkami prostokątnej skrzyni drewnianej, oraz budowli ziemiankowej (obiekt 1/94) z rotacyjnym kamieniem żarnowym w środku. Odsłonięty obiekt wczesnośredniowieczny to piec kopułowy do wypieku placków lub chleba, z półkuliście uformowaną dolną częścią i jamą przypieczną (kopuła nie zachowała się). Na okres nowożytny lub późne średniowiecze datowany jest pochówek szkieletowy (grób 1/95) mężczyzny w wieku adultus (20-25 lat), spoczywającego na wznak, z głową skierowaną na północ. Materiał zabytkowy składał się z dużej ilości fragmentów naczyń, wyrobów z brązu (m.in. zapinka kuszowata A 161), wyrobów z żelaza (noże, grot oszczepu itp.), przedmiotów z gliny (m.in. ciężarki tkackie, wałeczek do podtrzymywania naczyń warzelniczych na paleniskach, wyrobów z kamienia (żarnowy kamień rota-